

تاریخ ایران

(از صدر اسلام

تا

انقراض قاجاریه)

عباس اقبال آشتیانی

سرشناسه:	اقبال آشتیانی، عباس
عنوان و نام پدیدآور:	تاریخ ایران (بعد از اسلام) / نویسنده: عباس اقبال آشتیانی
مشخصات ظاهری:	۶۹۶ ص.
شابک:	978-600-8137-37-5
وضعیت فهرست نویسی:	فیا
موضوع:	ایران -- تاریخ
موضوع:	Iran -- History
رده بندی کنگره:	DSR ۱۳۹۵۱۰۹ ت ۷ لف /
رده بندی دیویی:	۹۵۵
شماره کتابشناسی ملی:	۴۵۶۹۵۳۹

انتشارات پَر

تاریخ ایران (بعد از اسلام)

- نام کتاب: **تاریخ ایران (بعد از اسلام)**
- نویسنده: **عباس اقبال آشتیانی**
- صفحه آرای: **منیر علیزاده**
- نوبت چاپ: **اول ۱۳۹۶**
- تیراژ: **۱۱۰ نسخه**
- قیمت: **۳۰,۰۰۰ تومان**
- شابک: **۹۷۸-۶۰۰-۸۱۳۷-۳۷-۵** ISBN: 978-600-8137-37-5

آدرس: خ لبافی نژاد، بین خ دانشگاه و فخررازی، پلاک ۱۷۴ واحد ۳
 تلفن: ۰۹۱۲۳۰۲۵۲۰۵ - ۶۶۴۶۶۹۶۵ - ۶۶۴۶۶۳۶۰
www.ParNashr.ir

فهرست مندرجات

بخش یکم: از صدر اسلام تا مغول

قسمت اول / تاریخ اسلام ۵

- فصل اول: عربستان و قوم عرب ۷
- فصل دوم: ظهور اسلام - سیرت حضرت رسول (ص) ۲۵
- فصل سوم: خلفای راشدین (از ۱۱ تا ۴۱ هجرت) ۳۷
- فصل چهارم: خلفای اموی (۴۱-۱۳۲) ۵۹
- فصل پنجم: خلافت بنی عباس (۱۳۲-۶۵۶) ۶۹

قسمت دوم / تاریخ ایران بعد از اسلام ۸۷

- فصل اول: طاهریان و علویان طبرستان ۹۱
- فصل دوم: دیالمه آل زیار (۳۱۶-۴۳۳) ۱۰۵
- فصل سوم: دیالمه آل بویه (۳۲۰-۴۴۷) ۱۲۳
- فصل چهارم: صفاریان (۲۴۷-۳۹۳) ۱۵۳
- فصل پنجم: سامانیان (۲۷۹-۳۹۸) ۱۷۹
- فصل ششم: غزنویان (۵۸۲-۳۵۱) ۲۰۳
- فصل هفتم: سلاطین غور (۶۱۲-۵۴۳) ۲۳۱
- فصل هشتم: سلاطین سلجوقی (۵۹۰-۴۲۹) ۲۴۵
- فصل نهم: اتابکان و خوارزمشاهیان ۳۰۱

بخش دوم: از مغول تا انقراض قاجاریه

قسمت اول / تاریخ ایران قبل از صفویه ۳۲۳

- فصل اول: استیلای مغول ۳۲۵
- فصل دوم: سیاست و آداب مغول ۳۵۱
- فصل سوم: سلطنت جانشینان چنگیز تا ایام فرماندهی هولاگو ۳۶۳
- فصل چهارم: لشکرکشی هولاگو به ایران و انقراض خلافت عباسی ۳۸۱
- فصل پنجم: سلاطین مغول ایران یا ایلخانان (۶۶۳-۷۵۶) ۳۹۱
- فصل ششم: سلطنت ایلخانان مسلمان ۴۰۱
- فصل هفتم: فترت بین دوره ایلخانی و دوره تیموری ۴۳۷
- فصل هشتم: تمدن و معارف و صنایع در عصر استیلای مغول ۴۸۳
- فصل نهم: ظهور امیر تیمور و تشکیل سلسله گورکانیان ۴۹۵
- فصل دهم: جانشینان تیمور (۸۰۷-۹۱۱) ۵۱۱
- فصل یازدهم: ترکمانان قراقویونلو (۸۱۰-۸۷۳) و آق قویونلو (۸۷۲-۹۲۰) ۵۱۹

قسمت دوم / تاریخ ایران بعد از صفویه ۵۲۷

- فصل اول: اصل و نسب و ابتدای کار صفویه ۵۲۹
- فصل دوم: سلطنت شاه عباس بزرگ (۹۹۶-۱۰۳۸) ۵۴۱
- فصل سوم: سلاطین آخرین صفوی ۵۵۵
- فصل چهارم: سلسله افشاریه ۱۱۴۸-۱۲۱۸ ..... ۵۷۱
- فصل پنجم: سلسله زندیه (۱۱۶۳-۱۳۰۹) ۵۹۵
- فصل ششم: سلسله قاجاریه ۶۰۹
- فصل هفتم: مشروطیت ایران ۶۸۷

بخش یکم

از صدر اسلام تا مغول

قسمت اول

تاریخ اسلام

فصل اول

عربستان و قوم عرب

جزیره العرب - عربستان شبه جزیره بسیار بزرگی است واقع در جنوب غربی آسیا که به وسیله بادیة الشام و جلگه عراق عرب به خشکی یعنی آسیای غربی اتصال دارد.

اگرچه از لحاظ جغرافیای سیاسی عربستان را امروز جزء قطعۀ آسیا محسوب می‌دارند ولی از نظر ساختمان طبیعی و جنس سکنه و نوع معیشت این شبه جزیره دنباله صحرای کبیر افریقا است چه دریای احمر که عربستان را از افریقا جدا می‌سازد به علت عرض بسیار کم چنین می‌نماید که در قدیم دریاچه طویلی بوده است واقع مابین عربستان حالیه و قسمت شرقی مصر یعنی قسمتی که مصریان امروزی آن را به همین علت مشابهت به عربستان صحرای عرب می‌خوانند.

عمق بحر احمر در حدود باب‌المندب از سه متر و نیم الی بیست و نه متر و ربع است. تلاطم امواج اقیانوس هند به تدریج این قسمت باریک از خشکی را از میان برده و بحر احمر را که به صورت دریاچه بوده به اقیانوس متصل و عربستان را از این راه از افریقا جدا کرده است. پس از حفر ترعه سویس و مرتبط ساختن این دریا از طریق شمال به بحر مدیترانه آخرین ارتباطی را هم که بین شبه جزیره عربستان و افریقا وجود داشته متمدین جدید قطع کرده و اتصال عربستان را یکسره از افریقا بریده‌اند.

با وجود این احوال صحاری داخلی عربستان یعنی نجد و دهننا و حصرموت از جهت ساختمان طبیعی و جنس آب و هوا و نباتات و حیوانات و نوع معیشت سکنه که تابع امور کذکور است چندان اختلافی فاحش با صحرای کبیر افریقا ندارند و اگر قبل از اسلام از جهت زبان و دین بین مردم این دو قسمت تفاوتی وجود داشت. بعد از آنکه مسلمین در عهد خلفا نواحی شمالی افریقا را تا حدود سودان و کنگو مسخر خود ساختند این تفاوت نیز از میان رفت و هم امروز در سراسر افریقای شمالی